

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสภาพของปัญหาการก่อการร้ายใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พิจารณาได้จากสถิติ เหตุการณ์ก่อการร้ายในห้วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2547 จนถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2550 มีผู้เสียชีวิต และบาดเจ็บไปแล้วจำนวน 6,854 คน โดยมียอดผู้เสียชีวิตประมาณ 2,303 คน และบาดเจ็บ 3,793 คน ในช่วง 3 ปี กับอีก 6 เดือนที่ผ่านมา รัฐบาลได้จ่ายงบประมาณในการแก้ปัญหาไปมากกว่า 30,000 ล้านบาท ส่งกองกำลังทหารไปรักษาความสงบในพื้นที่มากกว่า 20,000 นาย (คณะรัฐศาสตร์. 2550)

เป็นที่ทราบกันอยู่ทั่วไปว่า ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นผู้นับถือ ศาสนาอิสลาม พูดภาษามลายู และยังยึดถือชีวิตตามวัฒนธรรมมลายูอย่างเคร่งครัด ประชาชนอีก ส่วนหนึ่งในพื้นที่นี้เป็นประชาชนที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอื่นๆ ที่ไม่ใช่ศาสนาอิสลาม ประชาชน ส่วนนี้พูดภาษาไทยและมีวัฒนธรรมเช่นวัฒนธรรมไทยในส่วนอื่นๆ ของประเทศไทย การอยู่ร่วมกันของ ประชาชนไทยทั้งสองกลุ่มในบริเวณนี้มีลักษณะพิเศษอยู่ประการหนึ่ง คือ หากพิจารณาเฉพาะในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ชาวไทยมุสลิมจะเป็นชนกลุ่มใหญ่ (Majority group) ที่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ดินแดน มีความภูมิใจในวัฒนธรรมของมลายูและมองว่าประชาชนกลุ่มอื่นๆ ที่อยู่ในพื้นที่นี้เป็นเพียง ผู้อาศัย แต่ถ้าหากพิจารณาโดยรวมทั้งประเทศแล้ว ชาวไทยมุสลิมก็เป็นชนกลุ่มน้อยของประเทศ (Minority group) ซึ่งมีความได้เปรียบในสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

ในประเทศใดๆ ก็ตามที่มีประชาชนมากกว่าหนึ่งเชื้อสาย (Race) ปะปนกันอยู่โดยที่มีประชาชน เชื้อสายใดเชื้อสายหนึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่อย่างเด่นชัดและประชาชนเชื้อสายอื่นๆ ถูกเรียกว่าเป็น ชนกลุ่มน้อยแล้ว ปัญหาความแตกต่างในเชื้อสายของประชาชนที่เรียกว่าปัญหาเชื้อชาติ (racism) ย่อมเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ปัญหาเชื้อชาติในประเทศใดจะมีความรุนแรงหรือไม่ย่อมแล้วแต่ ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ

ดังได้กล่าวแล้วว่า ประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมบางอย่าง แตกต่างไปจากประชาชนในภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ เช่น การนับถือศาสนา การแต่งกาย การใช้ภาษา และจารีตประเพณี วัฒนธรรมเหล่านี้ได้ตกทอดมาจากคนรุ่นหนึ่งมาสู่อีกรุ่นหนึ่งเป็นเวลานานมาแล้ว จึงทำให้ประชาชนพื้นเมืองเหล่านี้มีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเองและมองประชาชนอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกันว่าเป็นเพียงผู้อาศัย แต่ในทางกลับกันเมื่อพิจารณารวมกันทั้งประเทศ ประชาชนพื้นเมืองในจังหวัดชายแดนภาคใต้เหล่านี้จะมีสภาพเป็นชนกลุ่มน้อย (Minority group) ที่มี

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่างๆ จากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ (ลิขิต วีรเวศิน. 2521: 203-209) และการเมืองของแต่ละประเทศนั้น ตัวอย่างของประเทศที่มีปัญหาเชื้อชาติของประชากร ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ปัญหาคนผิวขาวกับคนผิวดำ แคนาดามีปัญหาเรื่องคนเชื้อสายอังกฤษกับคนเชื้อสายฝรั่งเศส แอฟริกาใต้มีปัญหาของคนผิวขาวกับคนผิวดำ ศรีลังกามีปัญหาคนเชื้อสายทมิฬกับเชื้อสายสิงหล มาเลเซียมีปัญหาคนเชื้อสายจีนกับคนเชื้อสายมลายู เป็นต้น

ดินแดนจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ก็เห็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มไปไม่พ้นและยิ่งไปกว่านั้น ดินแดนส่วนนี้ยังมีปัญหาอื่นๆ เช่น ความยากจนของประชาชนส่วนใหญ่ การด้อยการศึกษา สภาพภูมิประเทศที่ไม่อำนวยต่อการสื่อสารและคมนาคม ตลอดจนมีการยุบปลุกปั่นจากผู้ไม่หวังดีต่อประเทศชาติทั้งภายในและภายนอกประเทศ ปัญหาเหล่านี้ได้มีส่วนทำให้ปัญหาแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมซึ่งโดยความจริงแล้ว ไม่น่าจะมีความรุนแรงมากนัก กลับกลายเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงและส่งผลกระทบถึงความมั่นคงของชาติเป็นอย่างมาก รัฐบาลได้ให้ความสนใจต่อปัญหาของจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพิเศษติดต่อกันมานานและยังจะต้องให้ความสนใจต่อไปอีก

หน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้พยายามดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างชนกลุ่มน้อยกับชนกลุ่มใหญ่ เช่น การปรับปรุงปอเนาะให้เป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม การเปิดทำการสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนรัฐบาล การเปิดสอนวิชาอิสลามศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีโครงการเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างชาวไทยมุสลิมและชาวไทยที่นับถือศาสนาอื่นๆ อีกหลายโครงการ ซึ่งในบรรดาโครงการต่างๆ เหล่านี้มีโครงการเกี่ยวกับการกีฬาอยู่หลายโครงการ ตัวอย่างเช่น โครงการส่งเสริมกีฬาและนันทนาการของจังหวัดต่างๆ โครงการอบรมผู้นำเยาวชนทางการกีฬาสู่หมู่บ้านเป้าหมาย โครงการกีฬาสัมพันธ์ซึ่งประสานงานโดยศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นต้น ทั้งนี้ เพราะว่าเยาวชนในพื้นที่นี้ทั้งเยาวชนไทยพุทธและไทยมุสลิมให้ความสนใจแก่กีฬามวยไทยเป็นอย่างมาก ดังนั้น จึงน่าจะเป็นการง่ายที่จะนำเอากีฬามวยไทยมาเป็นเครื่องมือเพื่อเสริมอีกทางหนึ่ง

จะเห็นได้ว่า ปัญหาสังคมซึ่งมีพื้นฐานมาจากความแตกต่างกันด้านภาษา วัฒนธรรม ศาสนา และเชื้อชาติ ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสำคัญกับปัญหาทางการเมืองและการทหาร ดังนั้น การที่จะแก้ปัญหาทางการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคนี้ควรจะทำพร้อมๆ กันไปกับการแก้ปัญหาทางสังคมด้วย (ขจิตภัย บุรุษพัฒน์. 2519: 251) ซึ่งในเรื่องนี้ก็ได้มีมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2521 ให้เน้นหลักการแก้ปัญหาทางด้านสังคมจิตวิทยา เพื่อสร้างเสริมความมั่นคงของชาติในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาสังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่น่าจะทำให้บรรเทาเบาลงได้ โดยการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประชาชนมากขึ้น สร้างความเข้าใจดีต่อกันให้แก่เยาวชนเหล่านี้ เพราะเป็นการกระทำที่สอดคล้องกับความต้องการของเยาวชนวัยรุ่นเหล่านี้อยู่แล้ว นอกจากนั้น ยังเป็น

การเปิดโอกาสให้เยาวชนไทยมุสลิมและเยาวชนไทยพุทธได้ร่วมกิจกรรมกันทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกัน แทนที่จะต่างคนต่างอยู่และไม่สนใจซึ่งกันละกัน ทั้งนี้กิจกรรมกีฬามวยไทยที่จัดขึ้นจะต้องได้รับการออกแบบ วางแผน สนับสนุน และควบคุมให้เป็นไปตามปรัชญาของการกีฬาอย่างแท้จริง พร้อมทั้งสอดแทรกกิจกรรมและเงื่อนไขทางสังคมเพื่อสร้างสรรค์ความเป็นนักกีฬา ความเป็นนักกีฬา ความมีใจกว้าง การให้อภัยและการยอมรับซึ่งกันและกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจดี เจตคติที่ดีต่อกันและกันอันจะก่อให้เกิดความสงบสุขและความมั่นคงทางสังคม

อนึ่ง การเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคลโดยการใช้เงื่อนไขและกิจกรรมทางสังคมนี้ได้มีนักวิชาการและนักวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศทำการศึกษาและวิจัยมาแล้วเป็นจำนวนมาก ซึ่งปรากฏผลว่าเจตคติของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยวิธีการต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การใช้เงื่อนไขของพฤติกรรม กล่าวคือ การให้บุคคลที่มีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้พบเห็นสิ่งนั้นควบคู่ไปกับสิ่งที่เขาเห็นเขาชอบบ่อยๆ ในที่สุดบุคคลผู้นั้นก็จะยอมรับของทั้งสองสิ่งไปพร้อมๆ กัน

2. การใช้อิทธิพลของครูหรือผู้นำทางสังคมเพื่อชักจูงเหนี่ยวนำเจตคติของนักเรียนหรือสมาชิกในสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่พึงปรารถนา

3. การให้บุคคลทั้งสองฝ่ายที่มีเจตคติไม่ค่อยดีต่อกันได้อยู่ร่วมกันเพื่อสร้างประสบการณ์ตรงที่มีเป้าหมายร่วมกัน

4. ใช้ประสบการณ์ที่พึงพอใจและหลีกเลี่ยงประสบการณ์ที่เจ็บปวดชอกช้ำ

5. การให้ข้อมูลสารสนเทศ (information) ใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับเป้าหมายของเจตคติแก่บุคคลที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคตินั้น

สาเหตุที่มีการนำเอาโครงการกีฬาเข้ามาพัฒนาสังคมในแง่จิตวิทยานี้ก็เพราะว่าเป็นที่ทราบกันอยู่ทั่วไปว่า กิจกรรมกีฬาเป็นเครื่องช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของเยาวชนให้เป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี

ออร์ลิก และบอทเทอริล (Orlick; & Botterill, 1980: 34) ได้กล่าวไว้ว่า ประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาไว้อย่างน่าฟังว่า “การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬา มีศักยภาพสูงในการพัฒนาบุคลิกภาพและการอบรมสั่งสอนคนให้เข้าสังคม กีฬาและการเล่นเกมจะเปิดโอกาสให้แก่คนอย่างเอนกอนันต์ที่จะส่งเสริมและสนับสนุนปทัสถานและค่านิยมของสังคม นอกจากกิจกรรมกีฬาจะช่วยพัฒนาจิตใจคนในฐานะที่เป็นเอกัตบุคคลแล้วกิจกรรมกีฬายังมีบทบาทที่จะช่วยให้มวลมนุษยอยู่ด้วยกันโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างฐานะ เชื้อชาติ ผิวพรรณ และภาษา อีกด้วย”

มวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวที่อยู่คู่กับคนไทยมาเนิ่นนานนับตั้งแต่เริ่มสร้างชาติ พระมหากษัตริย์เกือบทุกพระองค์ในประวัติศาสตร์ รวมทั้งนักรบขุนทหารทุกนายจะต้องผ่านการรำเรียนและฝึกฝนศิลปะการต่อสู้มวยไทยมาทั้งสิ้น

จนถึงปัจจุบันมวยไทยมีทั้งการเรียนจากค่ายหรือสำนักและการเรียนตามสถานศึกษา ซึ่งวิชามวยไทยได้บรรจุลงอย่างเป็นหลักฐานมั่นคงในระบบการศึกษาทั้งในส่วนของโรงเรียนทหาร โรงเรียนฝึกหัดครู และโรงเรียนสามัญ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นกิจกรรมในการออกกำลังกาย

วิชามวยไทยเป็นองค์ความรู้เพื่อสร้างคนให้เป็นคนดี คนเก่ง ภายใต้วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามที่เป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย เดิมมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติที่มีต่อวิชามวยไทยใน 3 ลักษณะ คือ ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว กีฬาเพื่อความเป็นเลิศและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและนันทนาการ ต่อมาวิชามวยไทยมีจุดมุ่งหมายที่พัฒนาขึ้นตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป โดยมีการนำวิชามวยไทยที่เปี่ยมด้วยคุณค่าแห่งองค์ความรู้ของไทยมาถ่ายทอดเป็นความรู้ที่ถูกต้อง สมบูรณ์ รวมถึงการประยุกต์และสอดแทรกคุณค่าทางปรัชญาและแนวคิดของมวยไทยควบคู่ไปกับการเรียนรู้วิชามวยไทยภายในสังคมที่เปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ เจตคติ ทักษะ สมรรถภาพ สุขภาพ คุณลักษณะที่ดีงาม ตลอดจนการปลูกฝังความรักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ผู้วิจัยตระหนักในความสำคัญและคุณค่าของมวยไทยเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะประเด็นที่พบว่ามวยไทยมีคุณลักษณะสำคัญที่สามารถสร้างความสามัคคี การฝึกมวยไทยสามารถสร้างสำนึกความเป็นไทย ความภูมิใจในชาติไทย เรียนรู้การใช้ความกล้าหาญอย่างถูกวิธี ดังเช่นบรรพชนไทยใช้มวยไทยในการรักษาชาติมาแต่ครั้งอดีตของประวัติศาสตร์ชาติไทย

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยโดยการนำกิจกรรมมวยไทยอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของไทย มาบริหารจัดการเพื่อให้เกิดรูปแบบการใช้กิจกรรมมวยไทยเพื่อพัฒนาเจตคติที่ส่งเสริมความมั่นคงของชาติให้นักเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมุ่งหวังว่ารูปแบบดังกล่าวจะมีส่วนช่วย หรือบรรเทาปัญหาการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมกีฬามวยไทยเพื่อสร้างเจตคติที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความมั่นคง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยกีฬามวยไทยเพื่อสร้างเจตคติที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความมั่นคง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบกิจกรรม เพื่อสร้างเจตคติที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความมั่นคง

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมรูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมกีฬามวยไทยเพื่อสร้างเจตคติที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความมั่นคง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินเจตคติต่อรูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมกีฬามวยไทยเพื่อสร้างเจตคติที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความมั่นคง

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบการบริหารจัดการ หมายถึง แบบจำลองที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการวางแผน การดำเนินงาน การประสานงานติดตาม การควบคุม และการจัดการปัญหา รวมถึงประเมินผลการจัดกิจกรรม

กิจกรรมกีฬามวยไทย หมายถึง การบริหารจัดการค่ายพักแรมที่จัดขึ้นเพื่อให้เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้รับประสบการณ์กีฬามวยไทย อันประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทย

เจตคติที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความมั่นคง หมายถึง ความรู้สึกของเยาวชนในการแสดงพฤติกรรมที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ซึ่งแสดงออกโดยการเห็นด้วย หรือยอมรับว่าทุกคนในสังคมเป็นพวกเดียวกันและมีเป้าหมายทางสังคมร่วมกันโดยไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา

การสร้างเจตคติที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความมั่นคง หมายถึง การบริหารจัดการโดยการออกแบบกิจกรรมที่ใช้ทรัพยากร และกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้ผู้กิจกรรมแสดงออกโดยการเห็นด้วย หรือยอมรับว่าทุกคนในสังคมเป็นพวกเดียวกันและมีเป้าหมายทางสังคมร่วมกันโดยไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา

รูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมกีฬามวยไทยเพื่อสร้างเจตคติที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความมั่นคง หมายถึง แบบแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการวางแผน การดำเนินงาน การประสานงานติดตาม การควบคุม และการจัดการปัญหา รวมถึงประเมินผลการจัดกิจกรรมค่ายพักแรมเพื่อให้เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยไทย จนเกิดความรู้สึกโดยแสดงพฤติกรรมที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติซึ่งแสดงออกโดยการ

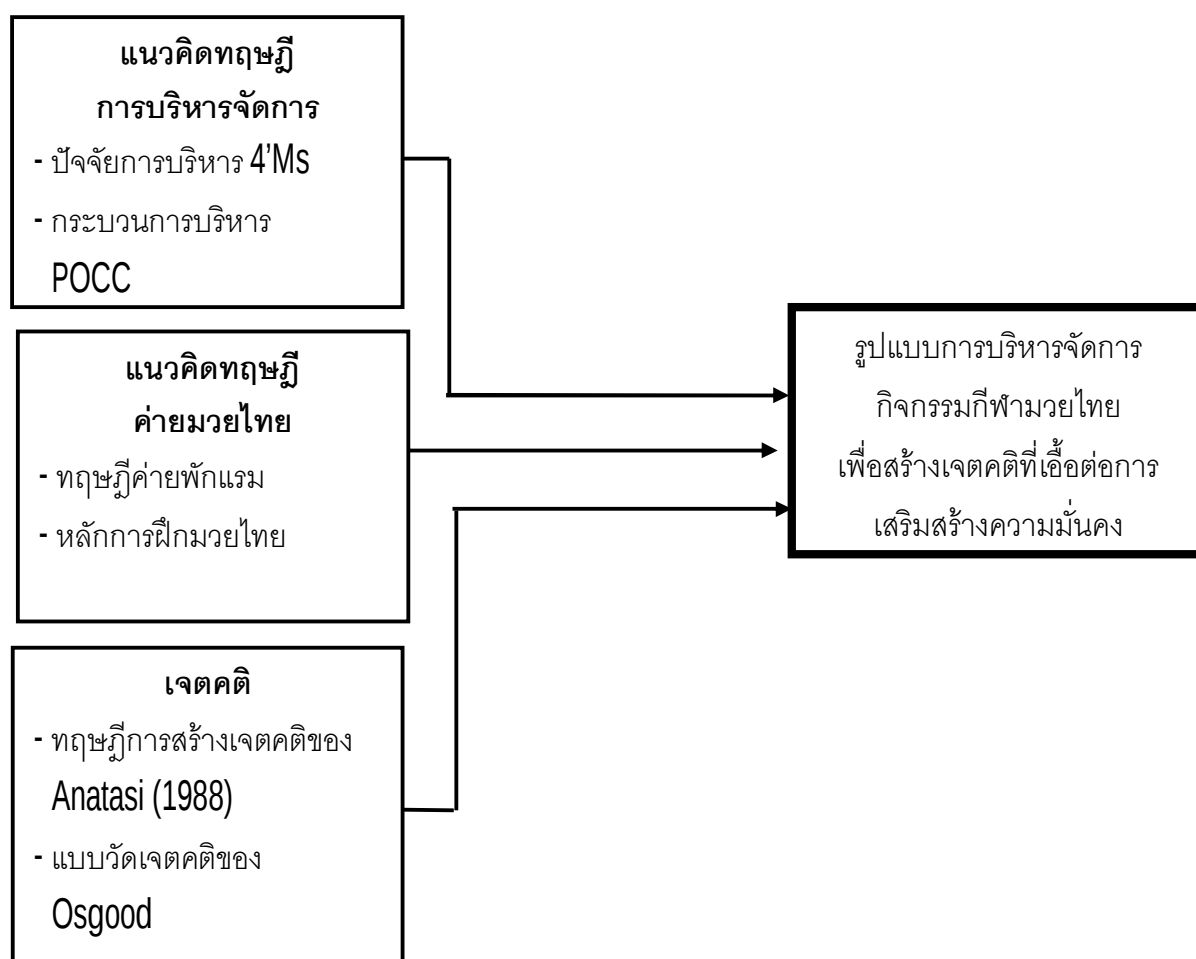
เห็นด้วย หรือยอมรับว่าทุกคนในสังคมเป็นพวกเดียวกันและมีเป้าหมายทางสังคมร่วมกันโดยไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การวิจัยเรื่องนี้ช่วยให้สามารถมองเห็นผลของการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการจัดกระทำในสภาพความเป็นจริง และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามในเชิงเหตุและผลได้
2. ผลของการวิจัยเรื่องนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับอิทธิพลของการจัดโครงการและกลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกันที่เหมาะสมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติของนักเรียนที่เชื่อต่อการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ
3. ผลจากการวิจัยเรื่องนี้จะเป็นแนวคิดในการสร้างรูปแบบของโครงการกิจกรรมกีฬาเพื่อพัฒนาเจตคติของนักเรียนที่เชื่อต่อการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการและเอกชนที่มีหน้าที่จัดกิจกรรมกีฬาให้แก่เยาวชนในพื้นที่นี้ต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย รูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมกีฬามวยไทยเพื่อสร้างเจตคติที่เชื่อต่อการเสริมสร้างความมั่นคง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัย ได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย